

EMIGRATIE NA WOII

Ton speurt naar spoorloze Westlandse emigranten

Honderden Westlanders begonnen na de Tweede Wereldoorlog een nieuw leven, vaak in Amerika en Canada. Historicus Ton Sels ging op zoek naar deze emigranten.

Rien van den Anker

Westland

De schuld van zijn hobby ligt bij zijn verre voorvader Anthony Sels die 1,5 eeuw geleden naar Amerika emigreerde. „Als die er niet was geweest, was ik waarschijnlijk nooit zo gefascineerd geraakt door degenen die later ook die richting uit zijn gegaan”, aldus de 's-Gravenzandse historicus Ton Sels, die zich bezighoudt met de honderden Westlanders die na WOII hun geboortegrond verlieten om ver weg een nieuw leven te beginnen.

Veel Nederlanders wilden weg uit het in puin geschoten Europa, omdat hier alles moest worden opgebouwd en er forse oorlogsdreiging was vanuit Rusland. „Dat waren ook honderden Westlanders”, licht Sels toe. „Als je de namenlijsten ziet kom je vrijwel alle bekende Westlandse familienamen tegen.” Dat allemaal uitzoeken was geen eenvoudige taak. Officiële registraties geven alleen aan dat er sprake was van emigratie, soms alleen met de naam van het nieuwe land. Bij rooms-katholieken, hervormden en buitenkerkelijken was er geen aparte registratie, maar dat was wel het geval bij de gereformeerden.

Geloofsgenoten

Sels kwam erachter dat die protestanten samenwerkten met Amerikaanse en Canadese Christian Reformed Churches. En ook dat er ruim 400 Westlandse gereformeerden op lijsten

▲ Ton Sels is gepassioneerd door de Westlandse emigrantenverhalen. FOTO AD

Het zou toch fantastisch zijn als ik kan helpen familieleden terug te vinden

– Ton Sels

stonden. Vol met namen als Boekestijn, Flikweert, De Raaf, Kuyvenhoven, Voskamp, Valstar en Van Staalduinen.

Er was een uitgebreid programma met voordelen voor alle partijen. Ver voor de emigratie kon wederzijds al betrouwbare informatie worden uitgewisseld omdat - kortgezegd - de Amerikanen en Canadezen wisten dat de Nederlanders geloofsgenoten waren. Vanuit de Nederlandse kant wist men dat ze daar wel goed (ook religieus) terecht zouden komen. Naar personeel zoekende bedrijven hielpen mee omdat ze wisten wat voor soort mensen er kwamen.

Het gereformeerde emigrantenverhaal staat in een rapport van Sels. De publicatie begin dit jaar leidde tot grote belangstelling van achtergebleven Westlandse familieleden. Tot Sels vreugde ook bij niet-gereformeerden, van wie hij veel nieuwe informatie heeft gekregen. Ook heeft hij intussen goede contacten met oud-wethouder

Piet Vreugdenhil (CDA), behalve oud-leraar geschiedenis ook iemand met familie in Canada. Hij vond zijn oom Niek en later een tante.

Beeld en geluid

Dat alles heeft er nu toe geleid dat beiden hoofdrolspelers zijn op een thema-avond die op dinsdag 11 oktober om 19.15 uur in de Noorderkerk in 's-Gravenzande wordt gehouden. Daar zal Sels het verhaal vertellen van de groep streekgenoten die zo'n 60 jaar geleden het Westland verlieten. Hij kan nu ook beeld en geluid toevoegen. Daarna doet Vreugdenhil verslag over zijn eigen familieleden. Tenslotte zal ds. Hans Meijer meer vertellen over het emigratieprogramma van de kerken.

Sels hoopt dat er ook familie van emigranten komt en die hem foto's en verhalen willen doorgeven. Zelfs met flarden gegevens is hij al gelukkig. „Het zou toch fantastisch zijn als ik ze kan helpen familie terug te vinden.”